

Кажне вер-шо-рын шке ойыртемже. Кундемын, ялын, знерын, коремын, олыклапын, чодыра аланынат уло шке ойыртемалтше лўм-жо.

Вуртем... Ойлат, ожнысо вынер күймө «вурт» мут гыч лектын. Пуйто тошто мари тиде куидемыш илаш толмыж годым ўдырамашын изи энер гоч вончышка вуртшо вүдыш камвозын. «Ой, вуртем! Ой, вуртем!» - кычкыралын. Вот тыланет и Вуртем -

чешыже. Кычырий акай кычкыра:

- Лиза, мыйжым куча вет?

- Айста! да айста! - Галия кычкыра.

Савырнен ончем маска почешна... Ну, маскаде нимаят итыра огыл, ала-могай, руш манымла «бдрипанный», вүйм күмүк сакен, почешна «мёс-мёс» кудалеш.

Корно шотым йомдарышна. Савырнен ончалына - маска покта. Ала-могай күпш логална, мёдывуийш

рым подылна. Каюмч кевытыш конден гына ыле. Вуйыш кайыш, чон пурыш, ўчашиб-чаш чодыра йомакнам каласкален, шортинат колтена.

Иктым, эн онайжым монденамыс... Шкеке Унчо ўдыр улам. Саскам, понгым эре акам дene погаш коштынна. Колынам: маскан пылышкораже пеш вичкыж, сандене кугу, виян йўким ок чыте. Мўкшотарыштат маскам лўдыкташ ча-

МАСКА ПАМАШ

ИЛЫШ ГЫЧ

ушетым пуртем.

А памаш лўмжо күшечын лектеш, күзеш чошеш? Акрем годыжым чылажым палаш йёсё: возалт кодын огыл. Но южым вик умылет. Мутлан, Вуртем чодыраште лочо пўнчер дек шумаште Маска памаш уло. 1977 ийыште Тошметсола гыч кум вате модо погаш мийышна. Вареным монча подеш шолтен ситаренна, свежа модо когыльым кочмына шуын. Атыжым темден-теден оптенна, модожо-о чотак шолдыра, коден каяш нигузе ок ли. «Шроп!» - шоктыш. Кычырий акай воктеке кўжгў кукшо укш толынат возо. Кынел шогал ончале гын - маска шога. Галия изишак ёрдыжтырак ыле, колын, кўжгытат ок мешае - чымалте. Мый - почешыже.

Кычырий акай мемнан деч илалшырак. Маскаждын первый ужынат, йол йыжынже ялтак каен. Чон чыланнанат - йолвундаште. Галия куржеш, мый - по-

сарси гай тёрштылына, а ведрам мучыштараш оғынат шоналте.

Маска кодо. Ик жап гыч корныш лекна. Күшто улына? Мёнгынаже кудо велне? Вуйушат йомо ала-мо, шкеке ончики топкена, шўлештина.

- Чу, тыге огыл. Кукшо шудо пушнгеш пижын кодын, изиши лиймек, тулолмо койылалтыш. Тужеге, Шора воктене улына.

Кече ваштареш кўзена. Элнеттўр-шамыч уазик дene але толыныт гына, витне мёдышт ведра пундаште гына. Тыге, тыге, маска деч куржын утлышна, манына, шинча мемнан - «шест копек».

Нинет, могай улат, машинаш ўмбала-ўмбала пурен шична да - драл! - мёнгё чошена.

Корнивожеш волен кодна. Ялыш шумеш «летучко» машина дene шинчын толна. Йолынжо кунам толын шуына ыле? Но йымылан, лўдымм лыпладараш каго-

ным кырат, маныт ыле. Вот ты гана тиде палымем мемнам маска деч утарыш.

Ведрам кидпўаныш налынам, ныл парням умашаш чыкалтенам да «шоик!» да «шоик!» шўшкем. Кычырий акай вурса:

- Ит шўшкё, маска колеш! Сырыктет!

Мыйин шўлыш петирна, тунар чот маскам лўдиктынем, чактарынем, а тудо вурса.

Шўшкашы же Шенше школыш лу менге коклам коштмо годым ўдыр-вла-кат тунемынна. Поснак телым, пычкемышти, ече дene коштмо годым, йўштот гынат, тунемме.

Бот тыгай тудо - Маска памаш манмет. Модо погаш кайышыла, «ыресан копс» воктен ятыр ончен, мутланен шоғышна. Чодыра янлык деч утлаш юмат полшен дыр. А эн чотшо писе йолна полшен, шонена.

Тудо ийин маскам ужмо нерген шукин ойлыштынат.

Е.АЛЕКСЕЕВА.
Тошметсола ял.